

До протоколу № 182
від 16 липня 2025 року

ВИСНОВОК

**до проекту Закону «Про основні засади державної політики України
щодо взаємодії з національними рухами колоніальних народів
Російської Федерації» (реєстр. № 11402 від 15.07.2025)**

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України 16 липня 2025 року на своєму засіданні (протокол № 182) розглянув в межах предметів свого відання проект Закону «Про основні засади державної політики України щодо взаємодії з національними рухами колоніальних народів Російської Федерації» (реєстр. № 11402 від 15.07.2025), поданий народним депутатом України Мезенцевою-Федоренко М.С. та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

Головним з опрацювання цього законопроекту визначений Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

Проект Закону спрямований на визначення основних засад, мети, завдань, принципів державної політики України щодо взаємодії з національними рухами колоніальних народів Російської Федерації, створення умов для ефективного здійснення цієї політики. Законопроектом пропонується визначити відповідний термінологічний апарат та сферу дії Закону, а також завдання органів державної влади відповідно до державної політики України щодо взаємодії з національними рухами колоніальних народів Російської Федерації.

Проектом передбачено внесення змін до Законів України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики», «Про імміграцію», «Про інформацію», «Про систему іномовлення в Україні» та «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловлює щодо його змісту зауваження, а також зазначає, що прийняття нових первинних законодавчих актів доцільно здійснювати лише у випадках виникнення чи виділення певної самостійної сфери суспільних відносин, що не врегульована (недостатньо чи недосконало врегульована) існуючими нормами права. У той же час, для врегулювання такої сфери відносин має існувати потреба у прийнятті нових законодавчих норм.

При цьому аналіз законопроекту, на думку ГНЕУ, свідчить про те, що суспільні відносини, які пропонується у ньому врегулювати, не можуть бути предметом регулювання законодавчого акту і претендувати на надання його положенням сили закону, оскільки вони сформульовані не як норми права і майже не містять приписів нормативного характеру, що впливає зі змісту та форми їх викладення у вигляді декларативних завдань, намірів, гасел, констатацій, планів тощо.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Міністерство освіти і науки України не має пропозицій і зауваження до тексту законопроекту.

Міністерство фінансів України зазначає, що реалізація акта впливатиме на видаткову частину державного бюджету. Реалізація окремих положень законопроекту може потребувати додаткових видатків державного бюджету, зокрема в частині надання матеріально-технічної, освітньої, консультаційної та іншої допомоги національним рухам колоніальних народів Російської Федерації у розгортанні громадських організацій та медіа в еміграції, проведення заходів, спрямованих на реалізацію державної політики щодо взаємодії з національним рухом колоніальних народів Російської Федерації, тощо. Однак, на виконання частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України, фінансово-економічного обґрунтування, зокрема відповідних розрахунків і пропозицій щодо джерел покриття витрат, до проекту акта не надано.

У зв'язку з вищезазначеним, **Міністерство фінансів України** зазначає, що розгляд законопроекту можливий у разі надання фінансово-економічних розрахунків до нього.

Міністерство внутрішніх справ України зазначає, що законопроект потребує доопрацювання та надає свої зауваження та пропозиції до нього.

Міністерство оборони України підтримує законопроект із зауваженнями.

Міністерство закордонних справ України (далі – МЗС) підтримує законопроект із зауваженнями. Водночас зазначає, що деякі положення запропонованого законопроекту містять положення, які, на думку МЗС, не кореспондуються із міжнародно-правовими зобов'язаннями України, можуть невірно тлумачитися міжнародними партнерами та спричинити шкоду національним інтересам нашої держави, зокрема триваючому процесу гармонізації її національного законодавства із законодавством Європейського Союзу.

Міністерство охорони здоров'я України не має зауважень та пропозицій до проекту Закону.

Міністерство культури та інформаційної політики України зазначає, що законопроект заслуговує на підтримку, але при цьому потребує доопрацювання відповідно до наданих Міністерством зауважень та пропозицій.

Підкомітет з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу, розглянувши на своєму засіданні 14 липня 2025 року законопроект реєстр. № 11402 та надані до нього експертні висновки, пропонує за результатами його розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати прийняти зазначений проект Закону за основу.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Грищука Р.П., Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про основні засади державної політики України щодо взаємодії з національними рухами колоніальних народів Російської Федерації» (реєстр. № 11402 від 15.07.2025), поданий народним депутатом України Мезенцевою-Федоренко М.С. та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, визначеному головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій, зазначених у цьому висновку.

3. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК